

Hallw. 22.

D. HENR. GODOFREDI SCHEIDEMANTEL

102

DISSERTATIO

1765, 6 15

DE

SUCCESSIONE ILLUSTRIVM
ALLODIALI PRIVATA.

JENAE,
APVD SCHILLIVM
CIDIDCCLXV.

*Excolletofo pmo ity J. A. S. P. S.
Wolffh. S. P. S.
J. H. G. Scheidemanntel*

1765

D. HENR. GODFREDI SCHIDEMANNZELLE

DISSERTATIO

DE

SUCCESSIONE ILLUSTRIUM

ALLODIALI PRIVATA

IN ANNO
A MD SCHILLIUM
MDCCLXXV

DISSERTATIO
DE
SUCCESSIONE ILLUSTRIVM TANQVAM
PRIVATORVM IN ALLODIA.

SECTIO I.
DE ILLUSTRIBVS EORVMQVE SUCCESSIONE
IN GENERE.

§. I.

Ratio instituti.

Quamvis plures sint, iique praestantissimi auctores, qui de successione et publica et privata edisseruerunt, doctissimasque hac de materia commentationes posteritati demandauerunt *a)*: paucos tamen inuenies, qui ex proposito eruerunt, quid iustum sit, et *b)* quae res allodiales in successione illustrium tanquam priuatorum computentur ac separentur. Nec profecto mirandum est, quoniam cogitanti hoc de argumento campus obstat tam amplissimus, tam varius, diuersaque ex parte tam occultus, ut oculi saepe acriores perspicere nequeant, quo sufficienter demonstrari possit, quatenus ratio coniunxerit ea, quae distitas quasi cernit. Ego quidem fateor, me talem non esse, qui rem grauisissimam debita ingenii habilitate atque experientia, quae his in rebus incredibile praestat auxilium, explanare potest ac

A

per-

perscrutari, quique nomen auctoris periculosum efflagitat; sed consuetudo a me postulat specimen quoddam, et, ne rem tritissimam ad nauseam vsque pertractarem, materiam hancce eligendam esse existimaui. Hac igitur ratione ductus, nata est haecce dissertatio.

- a) Huc pertinent imprimis illustris FÜTTER, ESTOR, REINEARD, STRVV, STRVCK, ab VFFEL, BVRCHEARDI, GREINER, BETSIVS, praecipue autem illustris HELFFELD, PRAESES huius dissertationis grauissimus, PATRONVS meus et praeceptor nunquam satis deuenerandus hoc de argumento insigniter meritus est in STRVVI *Iurisprudentia heroica* Tom. VII. cap. III. *seqq.* et in in dissertat. *de restricta illustrium alienandi facultate.*
- b) Insignem profecto utilitatem adfert harum rerum distincta cognitio, imprimis in decidenda controuersia, quae saepius inter illustres ventilatur, si res allodiales a feudilibus et res priuatae a publicis separandae sunt. Aliae enim sunt res, quae ad successionem publicam, aliae, quae ad priuatam spectant, aliae sunt res feudales et allodiales et ipsae allodiales, aliae sunt auitae, aliae aduersitae, quae autem omnes diuersam reddunt successionem.

§. II.

Qui sunt Illustres.

Illustres proprie tales in Germania sunt personae, quae gaudent dignitate nobilitatis superioris. Hinc habent qualitatem, a qua iura dependent, et haecce qualitas iis competit aut quatenus sunt imperantes aut non, ideoque iura eorum esse possunt publica et priuata. Quatenus igitur illustribus utitur iuribus publicis, eatenus tanquam persona publica consideratur, et quatenus utitur iure priuatorum, eatenus est persona priuata.

Caveas tamen, ne illustres imperii nostri pro iis accipias, qui apud Romanos hoc nomine utebantur. Apud Romanos enim illustres erant: I) Summa patriciatus dignitate fulgentes. II) Consules

fules, III) Praefecti vrbi et praetorio eorumque dignitati pares, IIII) Magistri militum, V) Quaestores, VI) Magistri officiorum, VII) Praefectus sacri cubiculi. VIII) Comites sacrarum largitionum, rerum priuatarum et sacri patrimonii. Horum autem status maxime differt a statu illustrium in Germania, ergo ab eorum iuribus ad nostra concludi non potest. Vid. STRVVI *Iurisprud. heroica Part. I. cap. II.* IO. P. A. LVDEWIG *in vita Iustiniani cap. VII.*

§. III.

Quid et quale patrimonium illustrium.

Patrimonium illustrium in genere est complexus rerum, quae ad $\tau\omicron$ suum illustrium pertinent. Hae autem res inter se valde differunt. Earum enim ope aut dignitas, securitas et commodum reipublicae maiestatisque promouetur, aut non. Si prius, patrimonium illustrium dicitur publicum, si posterius, patrimonium illustrium priuatum. Patrimonium igitur publicum competit illustribus, quatenus sunt personae publicae, et priuatum, quatenus sunt personae priuatae. Illud diiudicatur ex iure publico, hoc ex iure priuato. Nec locus, nec tempus permittit, vt de patrimonio illustrium publico agamus.

ILLVSTRIS HELLFELD *in Iurisprud. heroica. Seruiana Part. VII. cap. I. §. 8. de rerum diuisione.* BURCHARDI *dissertatio de genere bonorum quadruplici in successione illustrium a se inuicem separandis §. 22. et 23. Marpurg 1755.* AB VFFEL *dissertatio de hereditate mobiliari personarum illustrium §. 2. 3. Ienae 1740.*

§. IIII.

Diuersitas patrimonii priuati.

Patrimonium illustrium priuatum est complexus rerum, quae ad $\tau\omicron$ suum illustris tanquam priuati pertinent. Res autem, quae est in patrimonio differt a iure hacce de re disponendi et ab hoc ad illud n. v. c.. Diuersa igitur est ratio

ratio de patrimonio illustrium priuato disponendi, et haec diuersitas parit quoque patrimonii diuersitatem. Hoc enim aut coniunctum est cum nexu fidelitatis, aut non; inde feudum et allodium. De eo, quod sub nexu feudali possidetur, nostro pro scopo non loquimur, sed potius de allodio, quod in genere opponitur feudo et significat omne id, quod ad *res* suum illustrium sub nexu fidelitatis non pertinet. Quoniam igitur allodium est res, admittit quoque rerum diuisionem in corporales et incorporales, in mobiles et immobiles et quae rel. Ex eo autem, quod res naturaliter moueri possit, non sequitur, quod mobilis etiam sit omnibus sub conditionibus. Sic fieri potest, ut res naturaliter mobilis cum re immobili ita cohaereat, ut salua huius substantia abesse non possit, ideoque ut his sub circumstantiis naturam rei immobilis induat; porro, ut destinatione ad ornamentum perpetuum familiae cuiusdam illustri aut pacto alioque modo fiat immobilis.

§. V.

Allodia auita et adquisita.

Allodium est res quam quis sub nexu fidelitatis haud possidet. Huiusmodi res aut a maioribus familiae sunt adquisitae aut possessor sibi propria Minerua eas adquisiuit, et hinc venit distinctio magni sane momenti in Germania in allodia nimirum auita *c)* (*Stammgüter*, *Fideicommissgüter*, *Erbe*) et adquisita (*Eigen*, *Errungenschaft*). Quae igitur a patre in filium hereditate translata sunt, habentur in dubio pro rebus auitis. Aliter autem ordinatum est in constit. Elect. Sax. P. II. const. XIV. quae bona ab auo iam possessa requirit.

c) MARCVLEVS Form. XII. ubi: *nam de allode poterno, quam de comparato, vel quolibet attractu. Idem dicitur form. VI. VII. et XVII. VO-*

CABVLARIVS IVR. PROV. SAX. vbi: *Eigen* heist liegende Gründe, oder unbeweglich Gurb, das ein Man um sein eigen Geld gekauft hat. Erbeigen heist, -- das auch sonst Stammgurb genennet wird. Admonitio Ludouici ad Confluentiam cap. VI. apud BALVZIVM T. II. Reformat. Sigism. imperatoris cap. XIII. apud GOLDAST. in Reichsfazungen P. II. Vbi Man soll auch wissen von dem Gericht wegen und das Recht zu sprechen in Erbe und Eigen.

§. VI.

Origo allodiorum auitorum.

Origo allodiorum auitorum est mere germanica. Quum enim splendor familiae et nominis veteres Germanos incredibiliter delectauerit; ita, vt hoc meliori modo obtineri posse crederent, si familiae sit res lauta, et bona ab ea semel adquisita eidem semper maneant coniuncta. Quam ob rem more introductum est, vt allodia iure hereditario in familiam translata semper haberentur pro auitis. Hanc autem doctrinam summa cum ratione ad illustres familias seculi nostri applicari posse, nemo negabit, quia eadem ratio adest, nimirum splendor et conseruatio familiae, quamuis ius romanum aliter sentiat. Allodia autem adquisita cum familia non erant coniuncta, sed liberae dispositioni eius relicta, qui propria arte ea sibi adquisiuit.

Multa exempla allodiorum auitorum patriae nostrae inueniuntur apud STRVV. de allod. imperii. a LYNCKER de familiarum illustr. splendore.

§. VII.

Iura et qualitas possessoris allodiorum.

More Germanorum introductum est, vt allodia auita cum familia, quatenus ab acquirente descendit, sint coniuncta, tamdiu ac haec familia existit. Ergo toti huic familiae in ea competit ius quaesitum et possessor de iis quo-

ad deteriorationem aut alienationem regulariter libere disponere non potest. Nomen autem familiae, cuius conseruationem flagitabant Germani, quum per habiles solum conseruari et augeri posset, consuetudine fere communi statutum est, vt habiles in successione in allodia auita inhabilibus praeferrentur. Inhabiles hic omnes sunt, qui nomen et splendorem familiae conseruare et promouere nequeunt. Huc pertinent I) foeminae quoniam nomen familiae mutant et in aliam transeunt, qua etiam de re finis familiae nominantur. Immo ne quidem sub appellatione *des Stamms* continentur. II) Furiosi et mente capti, non vero tales qui animi quadam debilitate laborant. III) Eximio corporis defectu laborantes. IIII) Sub certo respectu clerici apud catholicos. V) Suppositi. VI) Ex matrimonio illegitimo nati, aut sine consensu agnatorum adoptati vel legitimati. VII) Proscripti, vulgo Banniti, VIII) qui renunciarunt valide. IX) Extranei et cet.

SCHILTER *Comment. ad Ius feudale allem.* cap. 6s. §. 7. LEX SALLICA tit. 62. LEX RIPVARIA tit. 56. MARCVLPVVS *in form.* libr. II. cap. 12. LEX SAXONICA tit. 7. *Ius PROV. SAXONICVM* libr. I. art. 4, et 17. *vbi: Vater und Moder, Sister und Broder Erbe nymmet de Sone und nicht dy Dochter, yt en sy dat der neyen Sone en sy, so nymmet yt dy Dochter.* *IUS ANTIQVVM BAVARICVM* de anno 1344. apud FERILLVSTR. SENCKENBERG *de success. filiarum.* WEHNER *in obseruationibus practic.* Voce *Stamm.* LYNCKER *de parru supposito.* *Iurisprud. her.* p. III. cap. 5. §. 2. 9.

§. VII.

Conclusiones ex antecedentibus.

Ex iis, quae hactenus explicata sunt sequentes colligere liceat propositiones. I) Successio in allodia auita non fit ex beneficio vltimi defuncti, sed primi acquirentis. II) Omnes in familia quae ab acquirente descendunt
ius

ius habent reale quaesitum in bona semel ad familiam delata. III) Possessoris dominium est restrictum. IIII) Possessor in detrimentum allodii absque consensu eorum, quorum interest, disponere nequit, alias locum habet ius reuocandi. V) Exheredatio ab ultimi possessoris arbitrio non dependet. VI) Personae succedentes habiles praefertur in habilibus. VII) Foeminae succedunt in subsidium, i. e. masculis ab acquirente descendentibus extinctis. VIII) Conservatio familiae, eiusque splendoris prima lex est possessoris. VIII) Non diiudicatur successio haecce ex iure romano; ideoque ex ea non praestatur legitima iuris romani aut quarta falcidia aut trebellianica. X) Allodia acquisita in pleno sunt dominio et liberae subsunt dispositioni.

ILLVSTRIS HELLFELD in *Iurispr. heroic. rom. VII. cap. II. BURCHARDI dissert. cit. §. 56. et 59. STRVV de allodiis imperii cap. III. §. 77. KNIPSCHILD de fideicommissis familiae cap. VI. BOEHMER consult. et decis. Vol. I. part. II. p. 206. ab VFFEL dissert. cit. Sächsft. LandRecht lib. II. art. 52. vbi Vergiebt er es aber ohne Recht etc. IVS WEICHBILDIC. art. XX. vbi. Nun böret und vernehet etc. a LVDEWIG Consilia Hallenf. P. II. lib. II. Diploma ap. AYRMANNVM in syllog. anecdot. tom. I. p. 311. vbi, die Ioannes baptistae an. 1315. Henricus et Theodoricus Comites in Hohenstein vendunt etc. Diploma apud: SAGITTARIVM in historia Gleichenf. de ao. 1382. vbi, Joh Kane von Gleichen bekenne, das der gestrenge Ritter Herr von Sebeleiben und Heinrich sin Son in miner Kenwertigkeit vor gebeiter Banck zu Gundeleiben vor Gerichte sich haben verzeihen vor sich und all ihr Erben und haben aufgezelen mit Hand, mit Halm und Munde, also recht ist, Drei Acker und ein viertel eines Ackers Weingarten ibres eigen erblichen Guts. Plura vide apud MENKEN, SCHANNAT. etc. Sunt rari casus in quibus possessor allodium alienare potest, et quidem imprimis I) Si possessor ultimus suae gentis. II) Si ii, quorum interest, consentiunt III) Si ex alienatione maior utilitas et splendor familiae nascitur. IV) Si Summa adest necessitas. etc.*

§. VIII.

§. VIII.

De rebus auitis an sint mobiles aut immobiles.

Sunt, qui statuunt, res in allodio auito obuientes esse debere immobiles, alii autem eodem iure nisi, defendunt, res etiam mobiles huc posse computari. Vtraque sententia vera esse potest, dummodo diuersum harum rerum respectum a se inuicem distinguere velimus. Res enim allodiales considerantur aut in se, aut in relatione ad familiam. Si illud, res esse possunt mobiles et immobiles, hoc autem in casu res allodiales sunt immobiles, quia cum familia sunt coniunctae, ita vt ex ea alienari nequeant. Sic v. c. agri syluae, domus, aliaeque res in se immobiles in allodio acquisito, si ad familiam referuntur, sunt mobiles, et res in se mobiles veluti rerum antiquarum camerae, monumenta et instrumenta bellica splendori familiae destinatae aut publicis rationibus non illatae, in allodio auito, si ad familiam referuntur, sunt immobiles. Paroemion autem illud veterum Germanorum, *Nabrung ist kein Erbe*, sufficienter probare non potest, allodia auita hodie res in se mobiles non admittere.

BVRCHARDI *dissertar. cir. §. 55.*

§. X.

Res allodioles auitae magis determinantur.

Ad allodia illustrium auita plerumque referuntur, agri, syluae aliaeque praedia rustica et vrbana, nec minus res mobiles, dummodo vsui perpetuo inseruire possunt, veluti bibliothecae, grammatophilacia, cimeiarquia, camerae picturas recipientes, rerum antiquarum, naturalium, metallicarum etc. camerae, instrumenta bellica, memoriae et splendoris familiae potius, quam defensionis causa destinata,
aut

aut publicis rationibus non illata, instrumenta venatoria, vasa coquinaria, cellaria, varia suppellectilia, v. c. *Tafel-Geschirr* etc. *Orangerie*. Vestimenta pretiosiora, v. c. gemmis et vnionibus ornata a maioribus relicta aut alio modo cum familia coniuncta, apparatus ruralis, vulgo (*Hof-Inuentarium*) veluti oues, equi, armenta, instrumenta ad agrum colendum etc. Sic et res incorporales, veluti ius venandi, quatenus ad successionem publicam non pertinent; eodem modo et ius piscandi, nomina familia semel coniuncta et q. s. plura.

STRVV de allod. imperii cap. III. §. 24. sqq. BURCHARDI dissertat. cit. §. 58. AB VFFEL loco cit. §. 7. 8. FABRI *Staats Canzley* part. V. p. 327. STRYCKER *dissert. de iur. allod. princip. imperii* p. 65. sqq. Plura hac de re documenta, et quidem publica exhibet LÜNIC in *teutschen Reichs Archiv. et MOSER* cap. 135. in *teutschen Staats Rechr.*

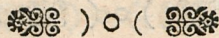
§. XI.

Res allodii adquisiti magis determinantur.

Ad allodia adquisita omnia referuntur, quae illustris tanquam priuatus ita adquisiuit, vt liberam de iis habeat dispositionem. Huc pertinent imprimis res mobiles et immobiles, priuata principis pecunia emtae et neque rationibus publicis insertae, neque cum familia coniunctae, nomina, donatiua seu *Präsent Gelder*, *Chatoul Gelder*, *Vorschuss zum Landes Herrn eigenen Bedürfnis*, pecunia quam illustris laudabili lucratus est parsimonia ex iis quae destinata sunt ad publicos vsus, aliaeque res, donatione, armis propria pecunia gestis, testamentis, fortuna, aliaque ex causa adquisitae, porro fructus tam ex feudo, quam ex allodio percepti, et percipiendi, certo respectu meliorationes, partes metallifodinae, (vulgo *Kuxe*) bibliothecae vsui priuato destinatae, (*Hand Bibliothec*). Suppellex varii generis,

B

ris,

ris, veluti vestes, fragulae, peristromata, margaritae, vascula aurea et argentea reliq. Hae autem res et quae spha. antecedente sunt enumeratae, si ex publicis oneribus sustentantur, aut ex iis immediate comparantur, aut cum territorio sunt coniunctae, aut sub nexu feudali possidentur, naturam allodii priuati mutant in patrimonium publicum aut feudale, quae omnia cautius attendi debent ab eo, qui harum rerum naturam atque indolem indagare constituit.

HOFFMANN *dissert. de patrimonio priuato, quod die Chazoul Gelder vocant Ienae defensa.* GÜNDLING *dissert. de principe ex testamento ciuium herede.* PUFFENDORF *de iur. nar. et gentium lib. VIII. cap. 5. §. 8. Ratione liberae dispositionis ad allodia acquisita referri possunt bona auita quae ab vltima persona in familia possidentur. Test. Caroli Ludouici, Elect. Palar. de an. 1670. vbi: secundo, actiua debita, quae nobis debentur extra Germaniam - - diuidentur aequaliter inter filium nostrum heredem Electoralem et eius sororem germanam filiam Elisabetbam Carolam. Tertio, pecuniam, quod attinet, quam commodauimus Cameræ nostrae ac ditionibus vniuersis, - - etc. ante omnia filia nostra Elisabetba Carola ex paraphernalibus Electricis quae 24375. flor. erant, eandem summam accipiet nempe - - 24375. flor. Per donum gratuitum ex Heluetis 9000. De pecuniis suecicis ratione satisfactionis datis 14822. Quae pro redimenda commissariatus vexatione expendimus, 7658. Quam summam 55855. flor. ut proprium quid bebetur ac possidebit.*

§. XII.

Quid et qualis successio illustrium.

Haecenus exposuimus, quid sint illustres §. II. Quid et quale eorum sit patrimonium §. III. sq. et quae res sint allodiales §. V. sqq. Iam progrediamur ad doctrinam de illustrium successione. Successio illustrium est ius, acquirendi patrimonium ab illustri persona relictum. Successio autem diiudicatur in primis, aut ex re, in quam succeditur, aut
ex

ex modo, quo ius successionis defertur. Primo de re, in quam illustris succedit. Quale igitur est patrimonium, talis est successio. Si defuncto illustri acquiritur patrimonium publicum ab eo relictum, successio dicitur publica, (*Staats Erbschaft*) si priuatum, successio est priuata, (*Priuat Erbschaft*). Porro si feudum est obiectum successionis, successio venit feudalis, (*Lebns Erbschaft*). Si successio fit in allodium autum, locum habet *die Erbschaft der Stamm Gütber*. Si denique allodia sunt adquisita, successio nominatur (*die Land Erbschaft, Eigen Erbschaft*).

Illustris HELLFELD Jurisprud. ber. l. c. cap. III. §. 10. BURCHARDI dissert. cit. §. 6. Scopus dissertationis nostrae postulat, ut praermissa successione publica et feudali, agamus de successione illustrium in allodia priuata.

§. XIII.

De modo, quo ius successionis defertur.

Diuersus est modus, quo successio deferri potest, nimirum, aut a lege aut a voluntate expressa eius, qui bona relinquit. Si prius, successio dicitur legalis, si posterius, successio defertur aut voluntate vltima, aut inter viuos. Illo in casu successio est testamentaria, hoc autem si existit, successio dicitur pactitia, quarum haec magis est iuris germanici. Successio igitur aut est legalis, aut testamentaria, aut pactitia.

§. XIV.

Subordinatio harum successionum.

Si de successione in bona illustrium priuata fermo est, videndum primo, num per pactum successio sit determinata an non. Illo in casu pacto standum est, dummodo legitime confectum et promittens facultate disponendi sit gauisus. Hoc autem si factum non est, aut adest testamentum, aut non.

Si prius, testamentum dat normam successioni, si posterius, successio legalis locum habet. Hoc etiam obtinet in allodiis adquisitis, non vero indistincte in allodio auito. Testamentum enim aut pactum confectum est, aut a primo acquirente, aut non. Priori in casu successio secundum hanc dispositionem institui potest, posteriori autem in casu successio plerumque est legalis. Nam pactum non minus quam testamentum liberam facultatem de re disponendi requirit, quae autem deficit possessori allodii auito, §. VIII. not. 3. et 4. nisi in causis eodem §pho allegatis v. c. si possessor vltimus est suae gentis, et q. s. plura. E. in allodiis auitis respiciendum est ad dispositionem eius, qui rem ad familiam detulit, sit pacto, sit testamento, et his deficientibus successio fit secundum alias leges.

§. XV.

Leges, quae in Germania causis illustrium applicari possunt.

Quis quaeso nescit legum diuersitatem, quibus in Germania vtuntur illustres? Sunt enim vel scriptae, vel non scriptae. Sub non scriptis intelligo. I) Obseruantiam domus cuiusdam illustris. II) Obseruantiam imperii et III) summorum imperii iudiciorum. Leges autem scriptae aut patriae sunt, aut receptae. Hoc in casu venit ius romanum, canonicum et feudale, ad priores autem pertinent. I) Priuilegia, II) Statuta. III) Leges prouinciales, IIII) Leges imperii vniuersales. En varias leges, miraue diuersitate laborantes, inprimis ratione successionis. Quae quidem differentia luculentur adparet, si iura romana cum patriis comparamus, praecipue ratione bonorum, ratione sexus, ratione consanguineorum, qui succedunt et ratione status domuum illustrium. Ius romanum nescit al-

lodia

lodia auita et adquisita, quae tamen Germanis tam cognita tamque sancta erant §. VI. sqq. et Tribonianus alique compilatores legum romanarum ignorarunt apanagia, Heergewettam et Geradam. Ius romanum nullum in successione iexus habet respectum, sed iura patria masculis meliorem tribuunt conditionem. §. VII. Ius romanum successionem consanguineorum secundum gradus computationem diiudicat; ius autem patrium plerumque lineae aut aetatis habet rationem et primogenitura, senioratus aut maioratus immo et interdum minoratus obtinet. Differentia autem inter statum ciuium romanorum, et domuum illustrium in Germania tam luculentissima est. ut eam probare superfluum sit.

§. XVI.

Quaenam leges successionem illustrium determinant.

Quo maior autem est haec differentia, eo maior profecto nascitur quaestio, quae in eo consistit, ut decidatur, secundum quaenam iura successio illustrium priuata possit deferri? Egregie sibi consuluerunt domus illustres, quae per pacta familiae, dispositiones aut priuilegia multis dissidiis sese opposuerunt posteritati quae suae consuluerunt. Hereditates illustrium plerumque sunt tales, ut pretii sit, eorum causa ictos adeundi. Hi autem partim amore lucris aut honoris, aut sententiae semel conceptae et eius, quod propriae interest Mineruae, partim nimio iurium diuersorum, diuersarumque familiarum illustrium studio adducti eam legem eligunt, quam suo proposito conuenientem esse existimant. En grauiora impedimenta, quae cogitanti hac de materia opponuntur. En ictos qui parte ab utraque variae Themidi, varia ponunt thuribula. Liceat autem, dum licet, seposito partium studio, has diuersas in leges breuiter inquirere, ut pateat, quarum valor maior sit his in causis in Germania.

Illustris PÜTTER dissert. de normis decidendi successionem illustrium controuersam. Goettingae 1757.

§. XVII.

Quatenus leges receptae in patria nostra valent.

Jus romanum canonicum et feudale sunt iura extranea in Germania recepta §. XV. Iuris autem receptio est factum declarans, quod ius peregrinum valorem sit nactum in patria nostra. Ergo valor legum receptarum diiudicari debet ex earum receptione in Germania. Leges extraneae non nisi in subsidium sunt receptae, eo nimirum in casu, vbi leges patriae deficiunt, ergo quatenus iura patria inveniuntur, eatenus iura peregrina non sunt recepta. Quum vero leges receptae aliis latae sint in ciuitatibus, ideoque earum rationes ex statu et moribus harum ciuitatum sint desumptae, status autem et mores gentium imprimis Germanorum et Romanorum saepius inter se differat; fieri etiam potest, vt legum extranearum ratio in patria nostra neque inueniatur neque adplicanda sit, causis obuientibus, Cessante autem ratione, cessat etiam id quod ex ea sequitur, et sanae rationi vsuique rerum repugnat adplicatio legum moribus et statui ciuitatis cuiusdam contraria. Ergo indubitato sequitur, vt, si leges receptae in patria nostra valere debent, requiratur I. vt leges patriae deficiant II. vt earum ratio conueniat cum moribus et statu Germaniae. Prima huius §phi propositio corroboratur non solum sana a ratione, sed etiam a legibus et ordinationibus imperii. Videatur R. J. nouissimus. § 105. *Benedenst sollen. Ord. iud. aul. Tit. I. §. 15. und weisen etc.* Altera autem propositio fluit ex idea boni legislatoris.

Illustris HELLFELD dissert. de fontibus iuris, quo illustres utuntur §. 44. Tom. I. Jurispr. heroicae et rom. VII. cap. II. §. 53.

§. XVIII.

§. XVIII.

Quod adplicatur successione illustrium.

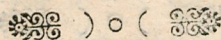
Leges receptae apud nos duplici solum in casu valent, nimirum primum, si lex patria deficit, secundo si vna eademque legum adest ratio. Adplicemus quae so has propositiones ad doctrinam de successione illustrium in allodia auita, et luculenter adparebit, iura recepta his in rebus exiguum habere valorem. Nam quoad primam propositionem non deficiunt leges et obseruantiae illustrium familiarum, quae successione spectant; quod ad alteram vero, ius receptum supponit liberam testatoris facultatem de hereditate disponendi. Patrimonium vero illustrium saepius est tale, de quo possessor libere disponere non potest §. VIII. Huc accedit, quod Germania illustribus ob statum singularem et dignitatem eminentem a legibus extraneis forum agnoscere haud patiatur. Ratio autem legum extranearum, v. c. ad superioritatem territorialem, ad primogenituram aut splendorem familiae cuiusdam illustri, reliq. extendi non potest. Si igitur dominus liberam de re disponendi facultatem habet, ius quoque extraneum regulariter adplicari potest. Quum autem hoc dici non possit de allodio auito, successio etiam in illud diiudicari nequit ex iure recepto.

a LUDEWIG rom. II. consil. Hallens. libr. II. consil. 112. not. 49.

§. XIX.

Subordinatio legum patriarum.

Leges igitur patriae si adsunt, receptis sunt praefrendae, sed quoniam et ipsae leges patriae inter sese differre possunt, sequentes regulae et hic obseruari possunt. I. Lex posterior derogat priori, II. lex specialior generali est ante

anteferenda. Fieri igitur potest, vt obseruantia lege expressa, quae subsequitur, tolli possit et v. v. vtque priuilegiis leges imperii vniuersales in domo quadam illustri mutari possint.

Paret hoc partim ex idea legis, partim etiam ex documentis publicis; apud Moser, Lunig etc.

§. XX.

Quando pacta sunt attendenda.

Pacta dant legem specialem. Si igitur pactum adest, quod de successione in familia quadam illustri disponit, hoc procul dubio aliis legibus praeterendum est. Praeter alia autem pacti requisita requiritur, vt contra ius a tertio quaesitum non disponat. Hoc igitur si factum, aut tertius consentit, aut non. Si prius, pactum successorium valet, intuitu consentientis, quoniam quilibet suo iuri renunciare potest, si autem posterius, pactum successorium valorem nancisci nequit, quia in praeiudicium iuris a tertio quaesiti pacisci, illicitum est. Quamuis autem pacta contra ius a tertio quaesitum nil disponant, attamen, si nouum succedendi ordinem introducunt, quidam Icti necessarium esse autumant, vt aut ab imperatore confirmentur, aut si hoc non factum et casus existit, vbi pacta haecce normam succedendi suppeditare debent, lisque hac de re oriatur, vt iudicia imperii suprema haud ea agnoscant; idemque fere obtinere credunt et in aliis dispositionibus familiae.

Testamentum FRIEDERICI I. D. S. Gorb. de an. 1680. et ordinatio eiusdem de an. 1685. vbi, diueil. Acta die zu Offenbach ao. 1741. versammelten Alsfürstl. Gesandten in puncto die neue Kaiserliche WahlCapitulation betreff. in. Monita und Gutachten darüber. vbi: Dem ersten membro kan man nicht heysstichten, und es scheint iuridice eine petitionem principii zu inuoluiren, das Jemand ordinem successionis, pacta domus et possessionem non vitiosam für sich habe, ebe der Richter darüber
er-

erkannt hat, wenigstens in possessorio. Wahltrags Acta de an. 1741. et quae huius intuitu ab Electore Brunsvicensi proposita.

§. XXI.

Frequentia pactorum, successione in Germania.

Ius romanum ad doctrinam de successione illustrium in allodia auita adplicari non potest et quamvis in fora Germanorum penetraverit, obseruantiae tamen familiarum illustrium earumque conditionibus derogare non poterat. Ne autem temporis iniuria nihilominus iis obesse possit, salutari consilio existimarunt, vt pactis aut aliis dispositionibus efficerent, quo allodia auita familiae semper maneant coniuncta. Huc pertinent pacta familiae, confraternitatis aliaque pacta successoria. Porro transactiones, renunciationes filiarum illustrium etc. quibus omnibus satis declaratur, illustres nunquam a moribus patriae recessisse.

Illustris HELLFELD, Iurispr. heroic. STRVV rom. VII. cap. II. sect. III. §. 57. et sect. I. §. 13. BURCHARDI dissert. cit. §. 50. BETSIVS de statutis, pactis, et consuet. fam. illustr. Argent 1699. 10. p. a LVDEWIG differentiae iur. rom. et germ. in pacto. Halae 1741. Hoc etiam probant documenta publ. quorum multitudo pauca nobis solum hic praebeat exempla. Sic v. c. an. 1680. inter serenissimos ERNESTI III, DVCIS SAX. GOTH. descendentes ita conuenitum est: über dieses haben auch ihre Fürstl. Durchlauchtigkeiten etc. vid. LÜNIG. part. spec. continuatio II p. 1616. vbi plura exempla. Porro testamentum IO. GEORGII Elect. Saxoniae, vbi: Vnsere Nachgelassene etc. vid. FRIESEN Corp. iur. Dom. part. VI.

§. XXII.

Renunciationes filiarum illustrium.

Varia sunt pacta in domibus illustrium vsitata, quorum autem e multitudine renunciationes filiarum illustrium hic memorasse sufficiet. Quae quidem, vti alia pacta et dis-

C

po-

positiones, moribus et obseruantia maiorum probatae, non semper sunt necessitatis, sed saepius consilii solum, et foeminae excluduntur a masculis, quamuis non renunciauerint. Contraria autem ex parte foeminae renunciantes excluduntur eo solum in casu, vbi masculi adsunt in familia. His vero deficientibus succedunt, quamuis renunciauerint, inde nomen naetae sunt: Regredient *Erben*. Aliud tamen obtinet in Saxonia ob pactum confraternitatis.

Illustris HELLFELD Iurisprud. heroic. Part. V. et VII. cap. II. sect. III. §. 54. STRVV de iure foem. adspir. ad fideicommissa fam. cap. III. §. 24. GVNDLING in diff. de renunciat. hered. filiar. illustr. cap. II. §. 4. Exempla renunciacionum innumera fere adsunt, ex quibus pauca solum allegasse sufficiet. Carola Maria D. Sax. lineae Ienensis Guil. Ernesto Sax. duci nupta renunciat hereditati paternae. die III. Nou. 1683. vbi. Und nachdem durch lange undenckl. Zeit. vid. Ludolf de iure foem. illustr. c. 3. p. 19. Porro, Carola Elis. Philippo Aurel. Duci nupta, promittit: La dite Dame Princeesse etc. Pacta matrimon. Pr. Ioannae S. Gorb. D. Adolph. Friedr. Megapol. Sirel. nupta, de an. 1702. §. 4. vbi dagegen soll etc.

§. XXIII.

Quando testamentaria successio locum habet.

Deficiente pacto, quaerendum est, an adsit testamentum, quod tamen de iis solum bonis valet, de quibus testator libera disponendi gaudet facultate. Iura enim quaesita, sine consensu eorum, quorum interest, auferri nequeunt.

vid. MOSER in reutschen Staats Recht cap. 133. vbi de modo testamenti factionis apud illustres multa pertractantur diuersique auctores eorumque sententiae controuersae referuntur, imprimis quod ad solennia.

§. XXIII.

Obseruantia eiusque valor insignis.

Praecipuum autem vsum in successione illustrium praestat

stat obseruantia, quae est instar legis, et colligitur ex factis antecedentibus, tacitoque consensu eorum, quorum interest. Iuris huius non scripti, teste Tacito de moribus Germanorum, veteres Germani tenacissimi fuerunt, et hodie adhuc in medullis infixum haeret, inprimis illustribus, saepiusque mentio huius fit in scriptis publicis, eamque ob causam breuiter de eo agere, operae pretium esse existimo. Neminem latet, quanta vis, quantaque efficacia sit obseruantiae in causis illustrium, quippe quae pro lege est et quidem interdum pro summa. Haec autem, vt normam successionis inter illustres praebere possit, requirit inprimis I) vt legitime sit introducta, II) vt satis sit probata. III) Vt abrogata non sit per legem posteriore, tam expressam, quam per contrariam obseruantiam. Legitime autem si introducta est et probata, valet tamdiu, quam actus non adest, quo ii, quorum interest, animum ab ea recedendi declarant. Haec eadem est obseruantia, qua duce allodia auita et acquisita hodie adhuc pristina retinuerunt iura diuersamque successionis efficiunt rationem.

Verzichtsbrief Erzherzogin Kunigund zu Oesterreich de ao. 1497. Testament. Georg. Elect. Saxon. de ao. 1652. vbi, wie es in Cur und Fürstl. Häusern Herkommens und gebräuchlich sey. Porro, anderer Fürstlicher Häuser Gewohnheit nach. Diploma Imperat. Rudolphi II. de ao. 1608. in puncto primogeniturae Landgrafatus Hasi. Darmst vbi: Wie es bey andern Fürstlichen Häusern im heiligen Reich, so der gleichen Statuta und Ordnung etc. gebräuchlich ist. Immo in ipsa Cap. Imp. §. I. vbi, wir sollen und wollen auch, - - Gebräuche und gute Gewohnheiten, so sie biß anhero gehabt, oder in Uebung gewesen - - in beständiger Form confirmiren. Testam. Ernesti Pij D. S. G. de an. 1654. vbi, und diemeil unsere liebe Söhne, vermöge des kundbaren Herkommens in unsern Fürstl. Hause etc. TITIVS de successione territ. Germ. §. 40. LVDOLPH de iur. primogen. part. spec. §. 15. Illustris RÜTTER diff. cit. §. 70. sqq.

§. XXV.

Quomodo obseruantia constituitur et probatur.

Constituitur obseruantia I) per actum et quidem vnicus, si exinde tacitus consensus eorum, quorum interest, satis colligi potest, sufficit, licet plures actus probationem reddant faciliorem. Vnicus igitur actus sufficit, qui tam omittendo quam committendo fieri potest. II) Per tacitum consensum eorum, quorum interest, et hic consensus praesumitur, dummodo ii, quorum interest, actum scire potuerint et debuerint. Eodem modo excusatio illustris de ignorantia vincibili eius, qui ei est a consiliis nihil prodest, quia hoc in casu illustris diiudicandus est ex doctrina de mandato; ideoque tenetur ex facto mandatarii, quatenus huic tale commisit. Obseruantia autem probari potest, 1) ex vsu domuum illustrium. 2) ex testimonio auctorum fide dignorum et in causis recentioribus ii testes esse possunt, qui experientia tanquam testes oculati gaudent. 3) ex scriptis et documentis publicis, quae actus de quo sermo est aut obseruantiae faciunt mentionem, praecipue autem 4) ex re iudicata.

Cammergerichts Ordnung P. 2. Tit. 28. §. 5. SCHILTERI *Ius public.* T. 2. append. p. 90. A. B. Tit. 9. in fin. FABRI *Sraars Canzl.* T. 38. p. 502. MULLER *in Histor. und iuristl. Rechtsbänden. Elect.* p. 1. C. s. WEBER *de Iure S. R. I. publ. non scripto. Gießen* 1723.

§. XXVI.

De priuilegiis.

Inter leges scriptas, quae intuitu successionis in familia quadam illustri normam praebere possunt, primum locum obtinent priuilegia domibus illustrium concessa. Haec autem, si legem successioni praescribere debent, valida sint et satis probata, ideoque legitime concessa, per leges posteriores

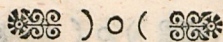
steriores, pacta aut contrariam obseruantiam, quae subsequuta est, non sint imminuta. Quae autem, si requisita adfunt, in decidenda successione controuersia ante omnia sunt respicienda, aliisque legibus praeferenda.

vid. Acta depositionis Wenzeslai. p. 56. vbi: So hat er auch ums Geld willen dicke und wille seiner Freund gesant. PFEFFINGER Vir. illustr. T. I. BOECKLER Notitia Imperii L. 4. Cap. I. Friedr. III. Imp. Dom. Carniolae privilegium dedit. vbi. Wir setzen auch das die Tochter ihrer Väter Erbgut besitzen ob sie der Söhne nicht haben ap. LVNIG. R. A. P. sp. Cont. II. Priuil. Max. I. d. 22. April. a. 1508. Ioanni Cluinae et Guilielmo Iuliacae Duci concessum vbi: und darauf mit guten Rath - - - ihm die Freyheit und Gnaden geben und seine eheliche Tochter Maria, oder ob dieselbe Tod vergienge und der genant Herzog von Gülb eine andere Tochter überkommen würde, auch dieselb und iedwedere ehelich Leibes Erben der gedachter iener Herzogthum - - - wäbig und empfänglich gemacht. Deduc. Brandeb. de success. Iuliac. p. 170. Plura. vid. ap. MOSER, LVNIG, FABER etc.

§. XXVII.

De Legibus prouincialibus et statutis.

Priuelegiis, quae de successione disponunt non existentibus, aduendae sunt leges prouinciales et statuta. Haec autem non indistincte normam successione in causis illustrium praebere possunt. Illustris enim, aut gaudet iure autonomiae, aut non. Si hoc secundum leges speciales decidendum est. Priori autem in casu illustris, qui iure autonomiae gaudet, aut expresse et pacto se iuribus hisce subiecit a), aut non. Si posterius, hae leges nullum habent valorem, priori autem in casu leges prouinciales et statuta dant normam succedendi. Quatenus igitur illustris gaudet iure autonomiae, eatenus sine eius consensu res suae secundum has leges diiudicari nequeunt, quatenus autem hoc iure non gaudet, eatenus etiam hisce legibus est subiectus. Sic fieri

feri poterit, vt illustri in alieno territorio in allodia succedat, vtque ab iis legibus quae in hocce territorio valent, normam succedendi agnoscere debeat.

Illustris HELLFELD Iurisprud. heroic. T. VII. cap. III. §. 13. Illustris PÜTTER dissert. cit. LVDOLF de iuribus foem. illustr. P. 2. C. 1. §. 15.

- a) *Exemplo sit transactio Numburgensis de an. 1554. inter I. Fried. et August. Elect. vbi: da auch irgent Artickel fürfelen, die sich in die Sächsl. Recht etc. Eodem modo sanxit conuentio inter Guilielmum D. S. Vinar. et Ernestum Pium D. S. Gorbanum de an. 1657. daß man in allen künstigen Misverständen etc.*

§. XXVIII.

De legibus imperii vniuersalibus.

Leges speciales veluti priuilegia, pacta, aliaeque ordinationes, si de successione illustrium nil disponunt, ad generales leges est recurrendum. Quae quidem, quamvis successionem illustrium raro determinent, attamen hoc si factum nullum est dubium, quin normam succedendi praebere possint et debeant. Sic in electoratus introducta est primogenitura iubente Carolo IV. in A. B. et I. P. O. aliquali modo concernit successionem domus Palatinae in Palatinatum superiorem, pacta gentilicia imprimis Heidelbergensia de a. 1545, 1551, 1553, 1557. confirmantur, fratribus, matri, viduae et fororibus Caroli Ludovici appanagii, vitalitii et dotis causa pecunia certa constituitur, et iura successionis Comitum in Leiningen et Daxburg stabiliuntur. Multam vtilitatem praeficit deinde post mortem Caroli, lineae suae vltimi a. 1685. subsequutam Art. 4. §. 10. J. P. O. in disceptationibus lineae Neoburgensis et Veldensis ita vt linea Neoburgensis obtinuerit.

vid. A. B. Cap. XXV. §. 2. Instr. P. Arr. 4. §. 9, 10, 12, 14-16.

SECT. II.

SECTIO II.
DE MODO SVCCEDENDI IN ALLODIA
ILLVSTRIVM.

---

§. XXVIII.

De modo succedendi in allodia adquisita.

Allodia sunt aut auita, aut adquisita. Primo agendum erit de successione illustrium in allodia adquisita. Haec sub pleno sunt dominio et dominus libere de iis potest dispo- nere, §. 6. Ideoque doctrinam de successione iuris romani et huc applicari posse, nullus dubitabit, obseruatis nimirum iis, quae §. 17. et 18. determinata. Successio igitur regula- riter est a) gradualis, eodemque modo neque sexus, neque lineae vnus solum habetur ratio, et de iis testari, arbitrio domini est relictum. Personae autem de quarum successio- ne fermo est, sunt I) descendentes, II) adscendentes III) colla- terales, IV. Coniuges, de quarum modo succedendi breui- ter edisseramus.

a) Fieri quidem potest, vt testamento, aut pacto, aut alia quadam lege speciali alia in familiis illustrium, inuutu allodiorum adquisitorum successio obtineat, quae nos autem non tangit, dum hoc in Spbo fermo solum sit de successione iuris communis, ab. VFFEL diff. cir. §. VIII.

§. XXX.

De successione descendantium.

Descendentes sunt aut vere tales, aut ciuilitate tales et de his valet id, quod ius romanum ordinat. Vere autem ta- les aut sunt legitimi, aut illegitimi. Successio illegitimo- rum in eo consistit, vt vulgo quaesiti, (si tales vnquam in- ueniantur in familiis illustrium) ne matri quidem succedant
ab

ab intestato, naturales autem ad successionem maternam vocentur, non vero indistincte ad paternam. Ad sunt enim aut liberi legitimi et vxor legitima, aut non ad sunt. Hoc solum in casu liberi naturales succedere possunt, et quidem, cum matre illegitima in sextantem nullo habito respectu numeri naturalium.

Novella LXXXVIII. cap. 12. §. 4. Aurbent licet. C. de natur. libr. Dissentit. STRYCK in dissert. de iure. aliod. princ. imper. cap. VI. §. 94. ob reformationem politicam de ao. 1548 tit. von leichferriger Beywohnung. Ad sunt tamen casus, vbi parentes illustres liberis naturalibus partem hereditatis expresse tribuerunt. Sic Carolus Ludov. Elect. Palat. in testamento de ao. 1670. vbi, si vero sine legitimis hereditas decesserint etc. Item Testamentum Renati Principis Arawionensis de ao. 1544. vbi, Unsern natürlichen Sohn Palamedes, . . . geben ihm eine Summe von 1500. Pf. zu seinem Unterhalt etc. vid. LÜNIG part. spec. Unter Pfalz und Bayern, et contrin. II. Sub Nassau.

§. XXXI.

Continuatio.

Legitimi descendentes, sunt aut legitime nati, aut legitimated. Successio legitimorum a successione Romanorum non differt, nisi quod legitimated per subsequens matrimonium aequantur ex doctrina Germanorum de matrimonio inaequali. Legime autem nati procreati sunt, aut ex matrimonio aequali, aut inaequali. Si prius successio est romana, si autem posterius, matrimonium inatum est aut ad legem morganicam, aut non. Si hoc, succedunt liberi, vt ex matrimonio aequali nati; si autem illud, iterum distinguendum est, num liberi hi concurrant cum iis, qui ex aequali matrimonio progeniti sunt, an non. Priori in casu standum est ei, quod in conuentione de successione est dispositum, posteriori vero in casu succedunt tanquam nati ex matrimonio aequali. Fieri autem potest, vt pactis dispositionibus, aliis-

ve legibus specialibus alia constituta sit successio, vtque horum conditio interdum melior, interdum deterior sit quam iure communi est statutum.

Vid. STRYCK *differt. cit.* cap. VI. §. 87. et 90. TIRAQUELLIVS *de nobilit.* cap. XVIII. MYLERVS *Gamologia* cap. V. §. §. 34. LVDWIG *Consil. Hallens.* tom II. p. 2. 78. TESTAM. IOAN. ALBERTI Ducis Megapol. de an. 1573. vbi; *folgendt setzen wir uns zu Erben in diese - - und eigen, beweglich und unbeweglich unsere beiden freundlichen lieben Söhne, Herzog Iobansen, und Herzog Sigismunden Augusten.* TESTAMENTVM Philippi Hass. Landgrafii de an. 1672. vbi: *die Kleider, Kleinodien, Silbergeschirr, Tappezerrey und Hausrath, soll Landgraf Wilhelm halb, Landgraf Ludewig das vierre, und Landgraf Philippi, und Landgraf Görge auch den vierren Theil zusammen haben.* TESTAM. Caroli Lud. Elect. Palat. de an. 1670. vbi: *Terrio, pecuniam quod attrinet, quam commodauimus Cameræ nostræ ac ditioribus vniuersis etc.* vid. supra §. XI.

§. XXXII.

Successio adscendentium et collateralium.

Successio adscendentium aequè ac collateralium in alodia adquisita, deficiente pacto, testamento aliaque lege speciali diiudicatur ex iure communi. Nec dubito, quin simul cum adscendentibus admittantur fratres sororesque defuncti bilaterales horumue liberi iure repræsentationis in stirpes, licet absque ratione de eo dubitet Neumann *o*). Iure vero Saxonico adscendentes indistincte excludunt collateraliales.

a) *Comment. de heredit. et success. princip.* §. 750. vid. Nou. 118. c. 2. I. Pr. Sax. lib I. art. 17.

§. XXXIII.

De successione coniugum, præsertim uxoris.

Successionem coniugum illustrium plerumque pacta dotalia

talia determinant. Haec vero si deficiunt, aut de successione nil disponunt; mortui mariti vidua gaudet electione, an dotem repetere, an loco eius dotalitio frui velit. Hoc accepto, dos repeti nequit, nisi pactis dotalibus aliter fuerit conuentum *a*). Reliquas autem res suas v. c. adparatum et instructum muliebrem, paraphernalia, dona a marito accepta, morgengabam; recte exigit a mariti heredibus, immo si defunt sanguine coniuncti heredes, vxor secundum ius commune in uniuersum defuncti allodium, nisi pacta obstant, succedere potest. Sic quoque non defunt exempla, quibus tertia pars communis adhaerentis superstiti coniungi est tributa *b*). Caeterum, si coniux est inops, recte exigit, vt simul cum sanguine coniunctis in allodia adquisita succedat.

- a*) Secundum paroemion: *Leibgeding schwindet das Hauptgut, de quo HER- TIVS Vol. I. opusc. 617. PISTORIUS paroem. centur. VI. p. 508.*
b) quod probant gesta Dagoberti Cap. XXXXVIII. vbi: *de omnibus quae Dagobertus Rex adquisuerat, postquam Maribildis regina regnare coeperat, eidem reseruant.* Adde AIMOINVM L. III. cap. 36. *Quae tertia adhaerentis probatur: CAPIT. REG. FRANC. Libr. III. c. 9. et LEGE RIFVAR Tit. XXXVII. n. 2.*

§. XXXIII.

Successio mariti.

Maritus, si pacta deficiunt, et adsunt, qui defunctae vxori sanguine sunt coniuncti, regulariter non succedit, nisi forsancasum fingas, quo existit inops; iure autem Saxo- nico maritus est heres mobiliaris suae vxoris. Pon. vero vxorem sanguine coniunctos non habere, maritus integram capit hereditatem allodiam.

IVS PROVINC. SAX. libr. I. Art. 31. et obseruantiam huius textus inter illustres diuersa probant exempla. Sic Friedr. Guilelmus II. Dux

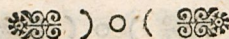

Dux Saxo Altenburgensis in codicill. de an. 1688. ordinat : demnach Wir Unserer hochgeliebten Gemahlin Verlassenschaft aufzeichnen und in ein richtiges Inventarium bringen lassen, - - - so hätte zwar uns als hinterbliebenen Fürstl. marito frey und beuor gestanden, nächst der Barschaft und ausstehenden Schuldforderungen, auch die ansehnlichen Pretiosen, und insgemein alle mobilia, vermöge Sächsli. Rechts, Uns alleine zuzuwigen. Idem legitur in pactis dotalibus Saxo Weissenfels : et Henacensibus d. an. 1699.

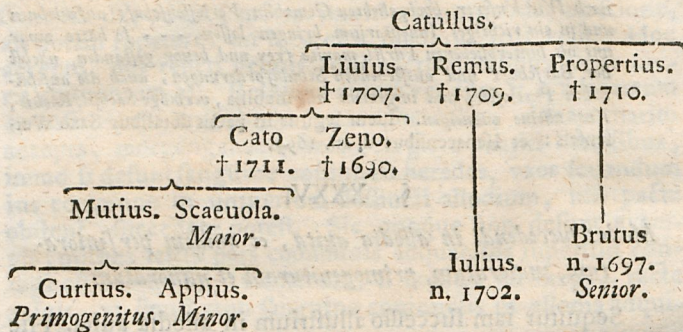
§. XXXV.

Modus succedendi in allodia auita, et quidem per senioratum, maioratum, primogenituram et minoratum.

Sequitur iam successio illustrium in allodia auita. Hic tacent iura recepta et mores Germaniae ne vllam fere rationem ex illis admittunt, in decidendo eo, quod iuris est hac in successione, sed obseruantia, pacta aliaeue dispositiones normam praebere debent, qua eiusmodi controuersiae determinari possunt. Sequimur igitur hasce leges, et operae pretium est, vt diuersos succedendi modos enumeremus. Sunt enim allodia auita aut talia, vbi plures succedere possunt, aut vbi vnicus solum iura defuncti consequitur. Hoc in casu indiuiduum, quod succedit, aut est natu maximus in tota familia, aut natu maximus inter proximos collaterales, qui pares sunt gradu, aut is qui in linea quadam est primogenitus, aut is qui in eadem est natu minor inter aequales collaterales, et inde venit Senioratus, Maioratus, Primogenitura et Minoratus. In primogenitura valet repraesentatio et linealis successio, quae diiudicatur ex persona vltimi defuncti, non vero in senioratu, vbi solum aetatis ratio habetur.

Schema huius successionis fit

Mortuo igitur Mutio in senioratu succedit Brutus. In Maioratu Scaeuola. In Primogenitura Curtius habet ius succedendi et in Minoratu Appius.

Testamentum Iulii Ducis Brunsvic. et Luneb. de an. 1582. ap. Lunig R. A. T. 9. Test. Friederici I D. S. Gorb. de an. 1685. ap. Ludolf de iure primog. Fascic. II. exempl. vbi, daß wir unsern geliebten ältesten Sohn - - Herrn Friedrich - - und dessen jedesmal ältesten Sohn zu einigen Successoren Erben - - - zu denen von uns hinterlassenen - - - Landen und Leuten, benehst ihren zugehörigen - - - beweglichen und unbeweglichen Gütern, Pretiosen, Schilderey Cammern und in Summa aller Fabrniss setzen und ordnen wollen. Quod an. 1688. ab Imperat. Leopoldo confirmatum. Testam. Ernesti Lud. D. S. Meinung. de an. 1721. ap. Ludolf l. c. Fasc. 2. vbi: daß obgemeldeter unser izziger ältester Prinz Herz. Ioseph Bernhard - - - als einiger Landes Fürst - - beweg und unbewegl. so wol Lehn als eigenthümlichen Gütern, Pretiosen, Schuld und andern Forderungen, Inuentarien, Vorrathen, Silberw rk, Tubelen, Bibliothequen, Pferden, Wagen, Gewehr, Jagdzeug, vorhanden: Tapezereyen, Zinn und Bettwerck, in Summa alle Mobilien und Movencien erb und eigenthüml. haben und besuzen. - soll. Quod et postea ab Imperat. Carolo VI. confirmatum. Plura eiusmodi exempla et documenta vid. ap. Moser et Lunig l. c. Saechf. Ernest. Linie Haupt Vertrag inter

inter Guilielmum, Albertum, Ernest, et Bernhard D'D.Sax. de an. 1619. §. 4. ubi senioratus stabilitur sequentibus: alsdenn derienige, welcher nicht per representationem noch iuris fictionem, sondern --- von Natur und an Jahren, Monaten und Tagen der äelteste zu derselben Zeit und Stunde seyn wird etc. Pactum diuisionis, Guilielmi Alberti et Ernesti D. D. Sax. post mortem Ducis Bernb. de an. 1640 ubi praefectura Oldisleben Seniori in familia ad dies vitae assignatur, steurae autem cedunt Sereniss. domo Sax. Vinar. De minoratu vid. infra §. XXXVII. SCHLEVOGT. diff. de iure primog. Ienae 1694. TIRAQUELL de iure primog. in operibus suis. Lugd. Barav. 1617. CRAMER de valida et inualida iuris primog. abolitione Marburg. 1739. GOLDASTI diff. exoteric. de iure repraes. in primog. Imp. Germ. Francof. 1615. eiusd. Tr. de Seniore et Maioratu. Francof. 1615. COMES a SOLMS differr. de maioratu Lips. 1729. CRAMER de minoratu in opusc. T. I. Marpurg. 1742.

§. XXXVI.

De appanagio et dote.

In senioratu, maioratu et primogenitura vnicum subiectum s. indiuiduum succedit. Ne autem splendor et nomen familiae vna ex parte promoueatur, ex altera vero extinguatur; obseruantia, pactis aliisque dispositionibus statutum est, vt eo in casu, vbi vna solum persona succedit, masculi, qui a successione excluduntur et foeminae portionem quandam accipiant, vt natalibus suis conuenienter viuere possint, quae dicitur: portio alimentaria, legitima (quae vero differt a legitima iuris romani) *Fürstl. Deputat, Vnterbalt.* Masculi igitur accipiunt appanagium, foeminis autem praeter alimenta constituitur dos sua conditione digna et instructus muliebris.

Illustr. PVTTER de augendo appanagio auctis redditibus primogeniti regnantis. Ienae 1745. SPRINGSFELD de appanagio. Bremae 1664. SCHILTER de appanagio et paragio. Argent. 1701. RHETI vs de portione alimentaria c. i. Test. Friedr. I D. S. G. vbi Damit aber auch unser zter Fürstl. Sohn Prinz Ioh. Wilhelm --- Ihren Standesmäßigen Unterhalt und Auskommen haben mögen etc. Eiusdem ord. primog. de an. 1685. Dispositio Ernesti Lud. D. S. Meinung. supra cit. vbi §. 4. Diemeilen auch hiernächst Wir Uns nicht weniger

pflichtig erachten auf Unserer übrigen Prinzen standesmüßigen Unterhalt und Versorgung bedacht zu seyn etc. porro, So wollen und verordnen Wir hiermit, das er ieden Derselben, wenn Er das 18te Jahr erreicher -- über das Ihm zu gebende appanagium überhaupt einmal vor allemal -- tausend rthlr. an Geld und gute Reitpferde mit Sattel und Zeug reichen und abgeben lassen solle. Pactum Fraternum Guilielmi Ludovici, Philippi et Georgii Landgrau. Hassiae de an. 1568. So soll das oder dero abgestorbenen Fürsten nachgelassenen unbestatteten Töchtern, einer ieden 20000. fl. Franckfurter Währung an statt ihrer Legitima und endlicher Abfertigung zur Zeit ihrer Verheyrahlung zu rechtem Heurathgug, beneben Kleinodien, Silbergeschirr und Geschmuck unweigerlich gegeben werden. Testament. Friedr. Heur. Fr. Arantionensis de an. 1644. Unser Sohn oder unsere andere eingesezte und substituirte Erben sollen gehalten seyn, ihnen zu geben alle Jahr zu ihren kleinen Ausgaben ausser den gemeldeten Unterhalt, Kleidungen und Entretien einer ieden von ihnen die Summe von 2000. Pf. Carolus. etc. Plura exempla vid. ap. MOSER et LVNIG.

§. XXXVII.

De minoratu.

Ratio cur individuum totam capit hereditatem allodialem in eo consistit, vt conferuetur, splendor familiae. Reliqui autem, qui ab hac excluduntur, capiunt portionem quandam, vt pro sua conditione viuere possint, et ne splendor familiae hac ex parte exstinguatur. Hoc quidem, et diuersus modus, quo splendor familiae conferuari auge-rique potest, fecit, vt minoratus introduceretur, vbi natu minor inter aequales collaterales succedit et primogenitum aliosque excludit. Huius ratio in eo nititur, vt splendor familiae duplici ex parte promoueat, atque postgeniti non omnes excludantur. Prima igitur lex est in minoratu, quae prohibet, quo minus allodia consolidentur, et quamdiu consolidatio bonorum, quae primogenitus possidet cum iis quae minor habet, non pertimescenda, tamdiu etiam minoratus effectum non habet, sed in linea minoris natu, primogenitura

tura locum habere potest. Existente autem casu, vt linea minoris sit extincta, atque alia succedat, in hac non primogenitus sed minor natu ius succedendi habet. Quamdiu igitur adest minor in familia tamdiu valet minoratus.

Illustr. CRAMER Dissert. de minoratu. Testament. Balbasari Episc. Vratislauensts de a. 1561. ap. LVNIG. Teutsch. R. A. P. Sp. Contin. II. append. Abrahamo igitur, qui vltimus in Fam. Lessendorfsana, mortuo, Henricus Anselmus lineae Weichauensis primogenitus arripuit quidem possessionem minoratus Plessouiensis et in possessorio obtinuit, sed a. 1619. d. 21. Iunii in peritorio succubuit per sententiam et frater eius minor natu Seyfried obtinuit minoratum Plessouensem.

§. XXXVIII.

De Communione.

Si plures personae succedunt, locum habet aut communio, aut diuisio. In communiōe plerumque succedunt ii, qui pares sunt gradu, quod diuerso modo fieri potest, et quidem praecipue: 1) Bona pro indiuiso possidentur, et iura coniunctim exercentur, reditus vero dispertuntur. 2) Bona alternis annis possidentur ab iis, qui sunt in communiōe, quae species communiōis germanice *Muttschierung* vocatur. 3) Vni aut pluribus conceditur directorium, reditus autem diuiduntur.

a SECKENDORF Teutscher Fürstenstaat. p. 2. cap. 3. LIMNAEVS l. c. T. I. addit ad L. i. cap. 9. n. 96. HEERDEN Grundveste des H. R. Reichs p. 1. c. 5. SPRINGSFELD de appanagio c. 2. n. 4. etc. Muttschierung inter fratres Friedr. Bellic. et Guilielm. Diuitem, de an. 1411. vbi ad 4 annos instituta erat. Sed monetandi ius, metallifodinae et domus Friburgensis in plena erant communiōe. Diuisio inter Ernestum et Albertum de an. 1485. Fried. III. imperatore an. 1486. confirmata, vti cuius in communiōe permanserunt metallifodinae, das Schutzgeld von den Städten Franckfurcb, Görlitz, Mühl- und Nordhausen etc. Muttschierungs Recept de an. 1590 Ioanni Cassimiri et Io. Ernesti ad V. annos, quae a 1596. ad 6. annos excrensa et continuata est a Io. Cassimiro. Pactum diuisiōis inter Ioannem D. S Vinar, et fratris defuncti Friedr. Guilielmi

Helmi filios de an. 1603. ubi in communiōne manebant, die Graffschafft Henneberg, die Vniverſitaet, Conſiſtorium, Hofgericht, Schöppenſtuhl und Liberey zu Iena, und Praeſentation daſelbſt. Das Geleitz zu Erfurt und Georgeurhüler Hof daſelbſt, Weinwachs zu Iena, Gold- und Silber-Bergwercke, Mainzische Pfandbauſer Tondorf und Mühlberg, der Zebende auf den Schneeberg etc. Pactam diuiſ. inter Io. Erneſtum, Io. Georg. et Bernhard. Herzogen zu Weimar, Marckſubl und Iena de an 1672 ubi in communiōne permanebant; die Vniverſitaet Iena, ſamt dem Hofgericht und Schöppenſtuhl, das Gymnaſium zu Schleuſingen, gegenwaertige und künſtige Bergwercke, Land, Trank und Fraeulin Steuer. Die Rüſtkammer zu Weimar und Warzenberg, die Flöße auf der Werre etc. Haupt-Erb-Vertrag Friedr. I D. S. Gorb. et IV. Fratrum iuniorum Henricum, Chriſtianum, Erneſtum, et Io. Erneſtum de an. 1680. d. 24. Febr. ubi in communiōne relinquebantur: Geſammte Archiven zu Wittenberg, Coburg und Meinungen, das Recht zum Seniorat im Amt Oldisleben, Gold- und Silberbergwercke, gegenwaertig und zukünſtig, der Silberkauf zu Schneeberg etc.

§. XXXVIII.

Succesſio deſcendentium in allodiis auitis.

Quod ad ordinem ſuccedendi in allodia auita attinet ſine dubio ſi pacta aliaeque diſpoſitiones deſciunt ante omnes admittuntur vltimi deſuncti deſcendentes, et ex his filii eorumque deſcendentes maſculi excludunt filias harumque deſcendentes. Habemus hic conſenſum legum omnium antiquorum Germaniaepopulorum a) exceptis Wiſigothorum legibus, quae Romanorum ſua fecerunt principia. An vero in defectu maſculorum lineae deſcendentis, filiae excludant agnatos diſputari ſolet. Erudita et quam maxime ſpecioſa ſunt argumenta, quae pro iure filiarum tuendo in medium attulit ill. REINHARD b), ſed antiquiora patriae iura, filias exiſtentibus agnatis ab adquirente deſcendentibus a ſucceſſione in allodia auita voluiſſe excluſas, leges Salica, Ripuaria, Anglorum et Werinorum factis probant c). Nec obſtat, quod lex Salica mulieres a ſucceſſione in terra ſalica ſolum excludat, dum haecce lex explicari

plicari potest ex lege Ripuaria, qua terra falica sub denominatione hereditatis auiticae venit, verbis: *sed cum virilis sexus extiterit, foemina in hereditatem auiticam non succedit.* Quamvis autem leges Burgundionum, Longobardorum, Saxonum, Alemannorum et Baiuuariorum filiabus, prae agnatis successionem deferant, exinde tamen hoc solum colligere licet: recentiores quasdam Germanorum leges pristinos deseruisse mores, sicque Germaniae populos in praefendis filiabus iure vsos esse diuerso. Collectores consuetudinum patriarum medii aevi partim filias agnatis, partim hos illis praefereunt d).

- a) *Lex Salic.* tit. LXII. *Lex Rip.* tit. 56. *Saxonica* tit. VII. *Longobardorum Rotbaris* 181. et *Luitprandi* cap. I. n. I. apud GEORGISCH p. 1090. *Burgundionum* tit. XIV. cap. I. *Alemannorum* tit. 57. *Baiuuariorum* cap. VIII. *Anglorum et Werinor.* Tit. VI. *Normannor* apud a LVDEWIG *reliqu.* MSCT. T. VII lib. II. cap. 29. n. 18. praefertim quod nepos ex masculo filiam excluderit, docet *Lex Saxon.* tit. 7. n. 8. *Longobard* II. 14. 18. IUS CAESAR. VETVS P. II. cap. 14. Quod nepotes ex filia auo iure repraesentationis non succedant habet I. P. A. cap. 253. p. 14. edit. Berger.
- b) *Abhandlung van dem Erbfolgs Rechte der Töchter vor denen Stamms-Verwandten in reutschen Reichs Allodien.* Gießen 1746. 4
- c) *L. Salic.* tit. 62. n. 6. *Lex Rip.* tit. 56. n. 4. *Anglor. et Werin.* tit. 6.
- d) *Ius prov. Saxon.* lib. I. art. 17. *Ius Alem.* c. 279. *Ius Bauar. vetus* de an. 1344. cap. 95. apud a SENCKENBERG *de success. filiar. in adi.* n. 2.

§. XXXX.

Inter illustres filiae per agnatos excluduntur.

Quamvis vero iura antiqua circa quaestionem an filia vltimi defuncti agnatum a successione in allodia auita excludat, inter se dissentiant, omnes tamen vnum eundemque finem fati superque produunt, vt nempe bona familiae, cui a maioribus sunt acquisita, conferuntur. Huic fini obtinendo magis inseruit, si foeminae non nisi in defectu masculi

E

masculi

masculorum ad successionem in auita allodia adspirare queunt. Quam ob rem illustribus, qui conseruandi et augendi familiae splendoris semper fuerunt cupidissimi, eorum Germaniae populorum iura, quae agnatos filiabus praefecerunt, se tali ratione commendarunt, vt vniuersali fere Germaniae illustris consuetudine probata dici queant. Mentem Germaniae procerum, se conformandi huic iuri conseruationi familiarum admodum proficuo, loquuntur tot oblationes allodiorum in feudum, tot pacta familiae, testamenta et renuntiationes in fauorem stirpis masculae a filiabus praestitae. Inde quoque ratio peti potest, quod allodia illustrium descendantibus ab acquirente masculis communia et instar fideicommissorum familiae iudicentur. Minime tamen negamus, in casu, quo allodia per diuisionem perpetuam et aeternam inter liberos vel agnatos fuerunt diuisa, quod dici solet *eine Todtheilung*, filias agnatis plene separatis in successione omnino esse praeponeudas. Quorsum et pleraque exempla, quae ill. Reinhard pro sua sententia adduxit, referri queunt.

ILL. ESTOR *diff. de terrarum partit. illustr. praesertim ea, quae vocatur Tod-Theilung. Marb. 1746.* Hac ratione potest intelligi cur olim plures diuersae familiae a communi stirpe descendere poterant, Sic v. c. a Balduino Com. zu Teisterband und Cleve, a 822. mortuo, successu temporis progressae sunt familiae de Teisterband, Heusden, Berg, Cleve, Marck, Aremberg Westphael. Linie, Limburg Stryum etc.

§. XXXXI.

Successio adscendentium.

Si defunctus descendentes legitime natos et superflites non habet, successio adscendentibus defertur, non tamen omnibus indistincte, sed iis solum, per quos bona in liberos sunt profecta. Inde ius Alem. cap. 260. p. 23. edit. Berger. bona a patre in filium deuoluta, mortuo filio, patri, adquisita vero proximis heredibus assignat. Ius quoque

que Saxonicum lib. I. artic. 17. solum patrem ad hereditatem filii vocat, eam ob rationem, quia bona in filium per patrem plerumque sunt profecta. Ius Caesareum P. II. cap. 95. disponit, vt bona redeant, vnde venerint.

§. XXXXII.

Collateralium Successio.

In linea collateralis successio fit secundum graduum proximitatem, ita tamen, vt regulariter masculi foeminas excludant a), et bona auita redeant ad familiam ex qua in defunctum successionis iure sunt deuoluta b). Extincta stirpe mascula, foeminae, vt et cognati, imo quoque suo ordine vidua defuncti, ad successionem admittuntur.

- a) L. SALICA tit. 62. §. 6. mulieres generatim excludit a successione in terram salicam, quod L. RIPVARIA tit. 56. p. 4. ita exprimit: *si virilis sexus existierit, foemina in hereditatem auiaticam non succedat.* Lex ANGLOR. WERINORVM tit. 6. *Si filium non habuit, ad filiam pecuniae et mancipia, terra vero ad proximum paternae generationis consanguineum.* IUS PROVINC. SAX. lib. I. 14. 15. *Vaters und Mutter Schwester oder Bruders Erbe nimmt der Sohn und nicht die Tochter.*
- b) *Quod non solum naturae allodiorum conuenit, sed quoque consuetudine apud maiores nostros receptum. Notabilem textum exhibet Ius caesareum, p. II. cap. 95. cuius editionem perill. Baroni a SENCKENBERG debemus.*

§. XXXXIII.

Quae foemina inter plures succedit.

Deficientibus masculis in familia illustri, si ordo successionis foeminas tangit, quaestio obiici potest, quaenam inter has succedat. Saepius controuersum est inter illustres, an ea succedat, quae primo acquirenti est proxima, an ea, quae proxima est vltimo defuncto. Mea hacce de re sententia in eo consistit, vt idem modus in foeminarum successione obseruetur, qui obtinet in successione masculorum ideoque proximitas non tam ex persona acquirentis, quam

potius ultimi defuncti aestumetur. Si vero in familia quadam locum habet primogenitura, succedit ea, quae proxime ab ultimo defuncto descendit; et in senioratu ea ad successionem vocatur, quae maxima natu est in familia etc. Quam meam sententiam partim ab analogia iuris patrii, partim exemplis corroborari, existimo.

Illustris HELDFELD iurisprud. heroica cap. III. sect. III. Exemplo sit Successio domus cliuiacensis, ubi Adolphus Comes Marcae cum statibus prouincialibus an. 918. conuenit, vt deficientibus masculis primogenita filia eodem modo succederet, ac si masculus primogenitus: *Dat is toe weren, dat onse lieue Stede vorsl. noe onsen doeten, dat onse Herre Gott by sinen Gnaden lange versen moite, sementlich ind angechieden, toe oeren Landes Herren nemen ind emfangen wollen, als mer Namen onsen aeldsten Soen, off wy Söne achter en lieten, ind off wy Dochter achter lieten dat sy dann sementlich ind angedeilt, voir oir Landesfrouwe emfangen wollen, onse aeldste Dochter, etc.* Quae successio confirmata est an. 966. pactis dotalibus inter Adolphum Montium ducem et Mariam Cliuensem. Vtrumque vide apud Dithmarum, codice dipl. Nota 81 et 83. Recens exemplum praebet successio Austriaca per sanctionem pragmaticam Caroli VI. determinata.

§. XXXXIII.

Quae res in separatione hereditatis ad successionem publicam spectant.

Cum pro diuersitate bonorum diuersa illustrium sit successio et alius in patrimonio publico alius in priuato, et rursus alius in feudo, alius in allodio, eoque vel auito vel adquito succedere possit; satis patet; in successione illustrium opus esse bonorum separatione et primo quidem res, quae patrimonium publicum spectant, sunt separandae. Ad harum classsem in genere referuntur ea, quae dignitati, securitati et commoditati reipublicae imperantisque, quae talis, inferuiunt, eandemque ob causam comparata sunt vel destinata. Hae enim res partim sunt tales, quae a ma-
iesta-

ieftate abefle non poffunt, partim, quae pro accessoriis territorii habentur. Pertinent huc imprimis fubditi, certo modo vafalli, exercitus, territoria eiusque accessoria, veluti infulae in flumine natae etc. arces, palatia, domus publicis vfi-bus deftinatae, bona domanialia et cameralia, horti publici, metallifodinae, quae ex publicis reditibus fufinentur, flumina, filuae, pifcinae publicae, infignia maieltatis, v. c. fceptrum, pallium etc. inftrumenta bellica, et machinae vsum publicum praeflantes, immobilia nouiter comparata et publicis rationibus illata, aeraria publica, granaria publica, (*Magazine*) *die Staats Caroffe, mit den Leibpferden*, venatio fuperior et inftrumenta huc pertinentia, adparatus principis publicus, et vt breuius dicam, omnes res, quas quidem priuatus poffidere poteft, fed quae immediate ex aerario publico comparatae funt, et ex eo immediate fufinentur. Hae autem res, quoniam ad patrimonium publicum referuntur, cedunt fucceffori territorii. Heredes tamen allodiales impenfās, quos defunctus in hafce res ex proprio fecit patrimonio, tanquam meliorationes, recte repetunt.

§. XXXXV.

Quae res feudales feperantur.

Separatis rebus publicis, feperandae deinde funt ab allodio res feudales. Haec autem feperatio caute eft inflituenda, quia non omnia, quae cum feudo funt coniuncta, pro rebus feudalibus funt habenda, quamuis multum temporis fit praeterlapfum, quo cum feudo coniuncta fuerunt. Praefumitur enim pro allodio et probanda eft qualitas feudalis. Praefertim autem ad allodium referuntur meliorationes feudorum et fructus. Meliorationes aut feperari poffunt a feudo aut non. Priori in cafu feperantur; pofteriori

rioni autem, heres feudalis praestare debet pretium, quod eas exaequat. In Saxonia vero aedificia cedunt solo feudali et heres allodialis non habet ius ea acquirendi vi iuris successione. De fructibus ultimi anni ex feudo provenientes notandum est, quod plerumque pertineant ad successorem allodiale. Separandi igitur sunt a feudo, sed non indistincte, sunt enim aut naturales, aut civiles. Naturales mere tales, quatenus a fundo nondum sunt separati tempore mortis vasalli, tanquam fundi accessoria, feudali successori, separati autem allodiali heredi manent. Industriales, si tempore mortis cura culturaque est peracta pro perceptis habentur et ad allodium pertinent. Civiles sunt mere tales, vel non. Hoc in casu heres allodii eodem modo, quo naturales, eos capit; illo autem, ubi fructus sunt mere civiles, v. c. census, decimae, etc. heres allodialis succedit, si dies viuo adhuc vasallo, vel ex consuetudine plurium locorum intra trigefimum, cesserit. Reliquae res, quas sub nexu fidelitatis possedit defunctus, in successorem transeunt feudalem.

Illustris HELLFELD *ius feud.* §. 458. seq. SCHWEDER *de meliorat. feudi.* Saechf. Landrecht. lib. II. artic. XXI. STRVV. *de allod. imperii* cap. III. CARPZOV *loc. cit. definit.* 2. 19. 21. 26. HARTMANN PISTOR. lib. I. quaest. 121. Ad meliorationes feudi pertinent etiam impeniae, quibus Feudum liberatum est ab onere reali a maioribus successoris feudo imposito. vid. III. HELLFELD *progr. de herede allodiali, debita feudalia a vasallo soluta repetente.* Fieri autem potest, ut speciali lege aut pacto aliaue dispositione meliorationes ab herede feudali postulari nequeant, uti fit in domo illustri comitum Ruthenorum vi pacti de an. 1668, ubi sub num. 56. sequentia inveniuntur: *Vnd obwohl wegen der übrigen Melioramenten ein anders beydes in Saechf. als allgemeinen Kaiserl. Rechten geordnet, es doch um des daraus den Lebensfolgern erwachsenen Ruin, und das fürder kein Herr mehr werde auf die Vermehr- und Verbesserung gedencken, zur Observanz nicht gedichen, zu Vermeidung nun dergleichen weitem -- Irrungen, haben wir uns dergestalt verglichen, daß alle und jede Meliorationen, beedes der Gebacude,*
als

als auch anderer Grundstücke, - - - den Söhnen und maeenlichen Leibes Erben, wie auch andern im Leben succedirenden Agraten, mit dem Lehn folgen und bleiben, und sie den Töchtern oder Schwestern, - - noch weniger andern Land- oder Testaments Erben - - derenwigen einigen Abtrag zu thun, weder schuldig seyn, noch solche Verbesserung zu der wackerlichen allodial Verlassenschaft gerechnet werden sollen. apud Lünig, l. c. tom. XXII. pag. 931.

§. XXXXVI.

De separatione allodii auiti ab adquisito.

Tandem separanda etiam veniunt allodia auita ab adquisitis. Quae autem separatio ex iis rebus, quae supra §. X. et XI. allegatae sunt, facili negotio diiudicari poterit. Et hic solum adhuc notabo, quod id, quod ex allodio auito sine iusta causa deest, in dubio praestari debeat ex allodio adquisito. Multae fuerunt lites, quae in separanda hac diuersa hereditate inter illustres agitatae fuerunt, imprimis autem, hoc factum est in hereditate Georgii diuitis ducis Bauariensis et post mortem Caroli Electoris Palatini, vltimi lineae Simmerensis, inter successorem feudalem Philippum Guil. lineae Neopurgensis et sororem defuncti, Ducissae Aurelianensis Charlottae Elisabethae coniuge. Quas lites exacte relatas leges apud Moser tom. XVI. pag. 166. et tom. XXVI. pag. 72. Melius sibi consuluerunt domus Hassio Cassel. et Hanou. quae pacto 1724. constituerunt, quid iustum, et iniustum sit in separatione rerum a comite Hanou. relictarum.

Scriptores, qui de separatione egerunt, praecipui sunt: BOEHMER. *consultat.* vol. I. p. 2. pag. 180. a LVDEWIG in *gelehrten Anzeigen* tom. II. p. 375. vterque responsum hac de separatione tulit, COCCII in *iure publ.* cap. XXVII. §. 22. GVNDLING ad Cocceium pag. 831. HOFMANN *de iure separ. allodii a feudo* cap. II. §. II. a GVNDRRODE in *teutschen Staatsrechts* cap. IIII. §. 38. a LVDPOLPH l. c. part. II. cap. I. §. 16.

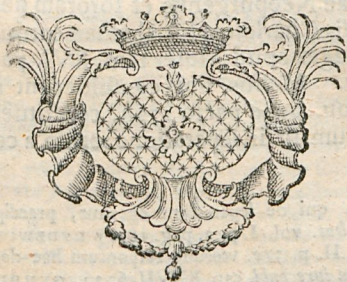
§. XXXXVII.

§. XXXVII.

Epilogus.

Haec sunt, quae de successione illustrium in allodia priuata pertractare constitui. Ego quidem scio, hancce doctrinam vberiore atque acriore explanationem postulare, quodque in eodem argumento multa ac diuersa inueniantur, quae nondum explicata stannisque demandata sunt; attamen, quoniam hic labor virum praestantiorum et exercitatissimum in rebus illustrium patriae nostrae requirit, hanc grauiorem materiam aggredi iam iam absque nimio et insufficiente supercilio nullus potuissim. Caeterum, si quae minus recte obseruata aut contra ius ab illustri quaesitum ex improuiso defensa sunt, lector sua pro benevolentia et aequitate ignoscat fatenti.

F I N I S.

PRAENOBILISSIMO
CANDIDATO

S. P. D.

PRAESES.

Inter caetera iurisprudentiae capita, quae, licet maximi sint momenti, innumeris tamen subsunt dubiis, est sane illud, quod materiam de successione illustrium tractat. Iurium patriorum et peregrinorum commixtio, et exemplorum, quae obseruantiam constituere debent, varietas, talem efficiunt incertitudinem, vt multa legislatariam expectent decisionem. Quae cum pro facie reipublicae nostrae praesente vix sperari possit, merito laudandi sunt eorum conatus, qui in re tam graui pro viribus eo laborant, vt omnia, quantum fieri potest, ad certa reducantur principia. Hinc dissertatio de successione illustrium *allo-diali priuata*, quam proprio elaborasti Marte, mihi valde arrisit. Fateor quidem, illam non conficere rem omnem, et ipse, cum iam per aliquot annos de successione illustrium vberius commentari penes me constirui, **TIBI** plura suppeditare potuissim, ast partim arctiores limites dissertationis inauguralis, partim, ne **TUIS** mea immiscerentur, causae fuerunt suaforiae, vt **TIBI** redderem specimen, quod mihi exhibuisti, absque meis interpolationibus typis imprimendum. Supremum numen, quod hactenus **TUIS** adfuit conatibus, eos felici coronet exitu, faxitque, vt vberimos studiorum et diligentiae capere queas fructus. Vale. Ienae d. VIII. Octobr.

CIO IDCCCLXV.

F

DO-

DOCTORANDO
CONSULTISSIMO

S. P. D.

IACOBVS RAVE

PH. ET I. D.

TIBI doctam dissertationem TVAM publice pro con-
sequendis summis in iure honoribus ventilaturo,
me in numerum dissentientium cooptare benevole placuit.
Quod officium utique mihi gratissimum est, video enim,
quantum exinde in me vtilitatis et honoris redundabit.
Ex animo promeritam dudum lauream doctorem TIBI
gratulor, eruditionis TVAE fructus, quos certissime TIBI
polliceri poteris, vberimos precor, TVAEque beneuolen-
tiae me obseruanter omni studio commendo.

Dab. d. VIII. Octobr. A. R. S. MDCCLXV.

VIRO

V I R O
CLARISSIMO AC DOCTISSIMO
IVRIVM CANDIDATO

SOC. LAT. AB EPIST.

DIGNISSIMO

S. P. D.

IO. AVGVSTVS REICHARDT D.

SYND. ACAD. ADI.

Eam, quam in me humanissime conferre voluisti dis-
sentientis prouinciam lubentissime accepto. Nescio
enim quae exoptatior occasio accidere potuerit me tuo
favori commendandi atque publice declarandi, quanta
inter nos sit amicitia, quantusque amor mutuus. Gratu-
lor Tibi ex animo de specimine eruditionis, quod es edi-
turus praestantissimo deque honoribus, quae Te exinde
exspectant. Crede mihi eius magnam partem ad laeti-
tiam quod attinet quoque ad me peruenire. Vale, mihi-
que favere, perge. Dabam Ienae die VIII. Octobr.

CIDICCLXV.

F 3

Mon-

MONSIEVR,

Vous voudrez bien me permettre, à titre d'Opposant et d'ami, de joindre mes acclamations à celles des honnêtes gens, sur l'honneur dont Vous allez être décoré, en recevant le Bonnet de Docteur. Puissiez Vous en jouir longues années! Honorez-moi toujours de Votre amitié, et comptez que je ne cesserai jamais d'être avec la plus parfaite estime

MONSIEVR,

à Iena
ce 9. d'Octobr.
1765.

Votre très-humble et très obéissant
serviteur.
Adam Louis Frederic Schmid
Avocat.

V I R O

AMPLISSIMO AC CONSVLTISSIMO
DOCTORANDO DIGNISSIMO

S. P. D.

G. C. G. VOELKER.

ADVOCATVS.

Quo die res ipsa, assensus eruditorum et par disputationi
limato iudicio confectae defensio pro TE loquuntur,

eo-

eodem non filere, amico officium aequè est ac honor. Ego, si quid apud TE valeo certe hoc est, vt haud solem adulari. Hoc posito, poteris ne aspernari animi munusculum, quod hisce TIBI litterulis oblatum volo. Quaeris in quo sit: nempe in hoc, vt studium officiumque omne, ac omnem animum meum per hanc scriptiunculam TIBI oppignorem, eumque spondeam absentem absentem, qualis praesenti praesens fuit, studiosissimum futurum. Caeterum quod voluisti me ad audiendum defendi disputationem TVAM inaugura- rem adhibere, meque huius defensionis causam aliquam suppeditare, pergratum mihi fecisti, non quod videam me TVI impugnandi causa quidquam posse, sed quod intelli- gam, TE mei amandi oblectandique causa omnia velle. Numquam ex animo effluet quam arcta litterarum et vo- luntatum fuerimus societate in vitae academicae cursu iuncti, cuius tantum abest vt poeniteat, vt pro eius diutur- nitate idemdem votum sit in pectore meo exstiturum. Quod votum quotiescunque faciam, (faciam vero saepe) pro incolumitate TVA preces nuncupabo, vt quamuis mox abs TE discedendum sit, TE in posterum florentem splendentemque mihi redonari contingat. Dubium non est, quin multos egregie multa in praelectionibus sis docturus, ex quo quid- dem doctrinae TVAE fructu, quem faustissimum esse iubeat numen, insignem me laetitiam esse percepturum scito. Si quid ego TE potero vmquam iuuare, caue roges sed im- pera. Mihi vero quacunque nostram vtriusque fortuna et tempore quocunque faue. Vale. Dabam die IX. Octob.

A. O. R. MDCCLXV.

Mon-

MONSIEVR.

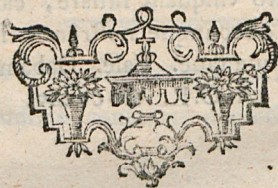
Comme je suis en relation intime avec Vous j'estime qu'il est de mon devoir de Vous donner dans une occasion aussi célèbre, des marques publiques de ma joie, et de l'intérêt que je prends à tout ce qui Vous regarde. Agréez donc, MONSIEVR, les compliments sincères, que je Vous fais sur l'honneur du Bonnet dont Vous allez être décoré. Cette distinction Vous étoit due à bon titre, et personne ne doutera, j'en suis sûr, que ce ne soit, la juste récompense de Votre savoir et de Votre mérite personnel. Puissiez-vous jouir longues années, en parfaite santé et prospérité, de tous les honneurs et de toutes les prérogatives auxquels Vous avez droit de prétendre! Ce sont les vœux d'une personne qui, après Vous avoir demandé la continuation de Votre chère amitié, sera toute sa vie, avec la plus parfaite considération,

MONSIEVR,

à Iena ce 10. Octobr.
1765.

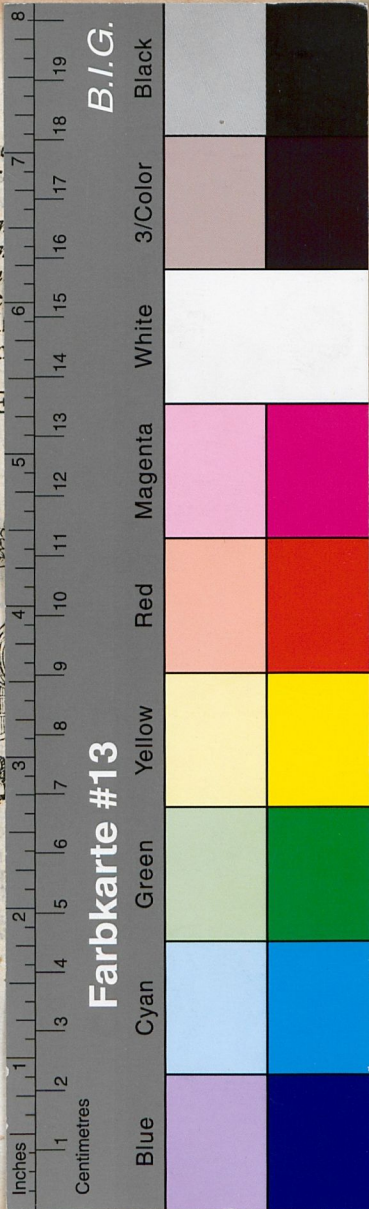
Votre très-humble et très-obéissant serviteur,

Frederic. Guil. Adam de Wilcke.
de la Noblesse de Saxe.

1765,6

D. HENR. GODOFREDI SCHEIDEMANTEL

102

DISSERTATIO

1765,6

15

DE

SUCCESSIONE ILLVSTRIVM
ALLODIALI PRIVATA.

JENAE,
APVD SCHILLIVM
MDCCCLXV.

*Ex libris
Wolfgang
S. P. S.
J. A. G. Scheidemann*

